

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійно-педагогічна культура майбутнього педагога

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта (математика, інформатика)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 11 від “19” лютого 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Професійно-педагогічна культура майбутнього педагога
Викладач	д.пед.наук, проф. Стинська Вікторія Володимирівна, доктор філософії, асис. Басараб Наталія Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380956827858 +380974175586
E-mail викладача	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua natalia.basarab@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер 14.00 – 15.00
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування у студента адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння студентами відповідними знаннями, загальними уміньми та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості.</p> <p>Вивчення курсу «Професійно-педагогічна культура майбутнього педагога» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодістю, набуття відповідних умінь та навичок, передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі студентами під час лекцій.</p> <p>Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікроробот студентів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: сформувати цілісне уявлення про структуру, зміст та особливості професійно-педагогічної культури майбутнього педагога; стимулювати студентів до професійного самовиховання, формувати в них потребу в неперервному педагогічному самовдосконаленні.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сприяння розумінню сутності та значущості професійно-педагогічної культури як важливого чинника професійної та соціальної успішності майбутнього викладача; • сприяння формуванню індивідуального стилю професійної педагогічної діяльності; • стимулювання рефлексивних здібностей, здатності до самоконтролю та саморегуляції; • розвиток творчої здібності майбутніх викладачів; • розвиток особистісної динаміки студентів; • сприяння опануванню інструментами професійно-особистісного саморозвитку. 	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання математики та інформатики в закладах базової загальної середньої освіти за варіативності та невизначеності умов організації освітнього процесу, що передбачає володіння концептуальними науковими та практичними знаннями у професійній сфері, уміньми застосовувати психолого-педагогічні теорії та фахові методики для впровадження освітніх інновацій.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 3. Здатність до генерування нових ідей, ініціативності та прийняття ефективних</p>	

рішень у професійній діяльності (лідерська компетентність)

ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність)

ЗК 7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, здатність до вираження національної культурної ідентичності в освітньому просторі (культурна компетентність)

Фахові (предметні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати знання з педагогіки та психології для формування безпечного здоров'язбережувального освітнього середовища при вивченні математики та інформатики у базовій школі

ФК 3. Здатність моделювати зміст навчання математики та інформатики відповідно до обов'язкових результатів навчання.

ФК 4. Здатність планувати та організовувати освітній процес при вивченні математики та інформатики з використанням сучасних форм, методів і технологій

ФК 7. Здатність організовувати і проводити самостійну і дослідницьку роботу здобувачів освіти при вивченні математики та інформатики

ФК 8. Здатність забезпечити в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти із урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

ФК 10. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками предметно-професійних об'єднань вчителів математики та інформатики

5. Результати навчання

ПРН 3. Знати основи психології, педагогіки, а також суспільних, технічних і прикладних наук на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

ПРН 4. Знати загальні питання методики навчання математики та інформатики, методики організації гурткової та позакласної роботи з учнями.

ПРН 5. Знати форми, методи і засоби контролю знань та здійснювати оцінювання та моніторинг навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 8. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватись у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 9. Розуміти технології реалізації навчання упродовж життя і виявляти готовність до самовдосконалення з високим рівнем автономності.

ПРН 10. Усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії для формування освічених, свідомих та активних громадян на благо України.

ПРН 13. Застосовувати у педагогічній діяльності сучасні принципи навчання та обирати доцільні освітні технології та методики для успішного формування ключових і предметних компетентностей.

ПРН 15. Вміти планувати та здійснювати освітній процес в закладах середньої освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей здобувачів освіти, осіб з особливими освітніми потребами та реалізувати його з дотриманням чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах та організаціях галузі освіти.

ПРН 16. Вміти організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язберігаючі технології під час освітнього процесу.

ПРН 17. Застосовувати знання з психології та педагогіки для формування мотивації учнів та організації їх пізнавальної діяльності.

ПРН 18. Вміти формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти, володіти методикою формування критичного мислення в учнів при вирішенні навчальних завдань.

ПРН 19. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу 180 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		36	
самостійна робота		120	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5,6	014 Середня освіта (математика, інформатика)	III	Вибіркова
Тематика курсу			
Тема, план			
ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ПРО ПЕДАГОГІЧНУ КУЛЬТУРУ ВЧИТЕЛЯ. Походження поняття «культура». Культура як соціальне явище. Функції культури. Культура особистості.	2	2	8
ТЕМА 2. КУЛЬТУРОВІДПОВІДНІСТЬ ЯК НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. Генеza культуровідповідності. Культурно-гуманістичні функції освіти. Основні принципи системи освіти культури нового часу. Головне завдання сучасної освіти – сприяння культурній ідентичності особистості.	2	2	8
ТЕМА 3. ФЕНОМЕН «КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ» У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ. Аналіз поняття «культура вчителя» в соціально-історичному, соціально педагогічному, психолого- педагогічному аспектах. Проблема формування методичної культури майбутніх учителів. Процес становлення екологічної культури особистості майбутнього педагога. Трагування професійно-педагогічної культури, методологічної культури вчителя. Дослідження розвитку особистості	2	2	8

майбутнього вчителя як суб'єкта педагогічної культури.			
ТЕМА 4. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ ЯК КАТЕГОРІЯ ПЕДАГОГІКИ. Категоріальний аналіз феномена «педагогічна культура». Поняття «загальна культура», «педагогічна культура», «професійна культура». Методологічні засади дослідження педагогічної культури вчителя. Педагогічна культура вчителя у контексті категорій якості і кількості. Педагогічна культура вчителя у категоріях сутності та існування. Педагогічна культура вчителя у суб'єкт-об'єктному вимірі.	2	2	8
ТЕМА 5. СУТНІСТЬ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПРИНЦИПУ ГУМАНІТАРНОГО ПІЗНАННЯ. Наукова концепція практик як принципу пізнання соціальних Явищ. Складові гуманітарного пізнання за концепцією практико-орієнтованого підходу. Рефлексія практик як спосіб осмислення соціуму, гармонізації індивідуального і соціального життя.	2	2	8
ТЕМА 6. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ І МЕТОДУ ПІЗНАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ У КОНТЕКСТІ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ. Специфіка феномену педагогічної культури вчителя. Зміст практико орієнтованого підходу в контексті пізнання педагогічної культури вчителя. Сутність і особливості гуманітарного пізнання. Мова культури – універсальна форма осмислення реальності.	2	2	8
ТЕМА 7. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ НА ЗАСАДАХ	2	2	8

<p>ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ.</p> <p>Педагогічний процес освітньої установи, зміст навчання і способи взаємодії студентів і викладачів як особливе культурно-освітнє середовище. Механізми становлення особистості як професіонала за концепцією О.Саннікової. Педагогічні умови формування педагогічної культури майбутніх учителів: відображення у змісті навчальних предметів цієї культури як історично, соціально і суб'єктно-персоніфікованого феномена; використання у навчальному процесі пізнавальних ситуацій, що спонукають майбутніх учителів до усвідомлення цілей, змісту і засобів професійної діяльності крізь призму культурної відповідності історичним і соціальним обставинам; запровадження інтерактивних форм навчання, що забезпечують набуття майбутніми вчителями досвіду пізнання і критичного осмислення практики навчання і виховання учнів за відповідними культурними зразками і нормами професійної діяльності.</p>			
<p>ТЕМА 8. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ.</p> <p>Сутність і складові педагогічної технології «Школа для життя «через життя» Ж. О. Декролі; «Школа успіху і радощі» С.Френе; «Будинок вільної дитини» М.Монтессорі; зміст та складові педагогічної технології Ш.Амонашвілі, «Школа 2100».</p> <p>Пізнавальні ситуації з визначення понять. Пізнавальні ситуації з формулюванням узагальнення. Пізнавальні ситуації з визначення причинно наслідкових відношень між</p>	2	2	8

виявленими феноменами. Пізнавальні ситуації з чіткості формулювання проблемних запитань. Пізнавальні ситуації на усвідомлення відношення «частина-ціле». Пізнавальні ситуації на усвідомлення взаємообумовленості і взаємозалежності цілей і засобів. Пізнавальна ситуації на бачення альтернатив. Ситуації на аналіз цінностей. Ситуації на врахування різних поглядів			
ТЕМА 9. ЗАГАЛЬНА ТА ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ. Загальна (базова) культура особистості: культура життєвого самовизначення, економічна, політична, демократична, правова, інтелектуальна, моральна, екологічна, художня, фізична, культура спілкування, праці, сімейних стосунків. Професійна культура – як певний ступінь оволодіння професією, способами і прийомами розв’язання професійних завдань на основі сформованої духовної культури особистості.	2	2	8
ТЕМА 10. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА, ЇЇ СКЛАДОВІ. Духовно-моральна культура. Педагогічний етикет. Педагогічний світогляд. Педагогічне мислення	2	2	8
ТЕМА 11. ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ УЧИТЕЛЯ. Людяність без зарозумілості. Вимогливість без брутальності та прискіпливості. Педагогічний вплив без наказів, навіювань, попереджень, без приниження особистої гідності вихованця. Вміння висловлювати розпорядження, вказівки та прохання без благання, але і без марнославства. Вміння слухати співрозмовника, не виказуючи байдужості та вищості. Врівноваженість, самовладання і діловий тон спілкування без дратівливості та сухості. Простота в спілкуванні без фамільярності та панібратства,	2	2	8

<p>без «показухи»; принциповість і наполегливість без упертості. Уважність, чутливість і емпатійність без їх підкреслення. Гумор без насмішки. Скромність без удаваності.</p>			
<p>ТЕМА 12. КУЛЬТУРА ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ ВЧИТЕЛЯ. Культура і техніка мовлення педагога. Культура і техніка рухів. Одяг. Культура і техніка догляду за своїм тілом. Пантоміміка, міміка, контакт очей, міжособистісний простір.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 13. ПОНЯТТЯ ПРО ІМІДЖ ВЧИТЕЛЯ. Зовнішній вигляд. Використання вербальних і невербальних засобів спілкування. Внутрішня відповідність образу професії.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 14. ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА ЯК НАУКА ПРО ПРОФЕСІЙНУ ЕТИКУ ВЧИТЕЛЯ, СУКУПНІСТЬ МОРАЛЬНИХ НОРМ ПОВЕДІНКИ. Характеристика і генезис розвитку поняття «педагогічна етика». Цілі та завдання педагогічної етики як науки про професійну поведінку учителя закладу загальної середньої освіти. Об'єкт і предмет науки. Вимоги до професійної поведінки сучасного вчителя. Особливості нормативно-рольових функцій педагогічної професії. Специфіка професійної діяльності учителя ЗСО. Сутність та функції педагогічної етики як системи моральних вимог до особистості педагога. Філософські основи педагогічної етики. «Золоте правило» моралі. Педагогічний потенціал релігійних цінностей і заповідей. Генезис розвитку етико-педагогічних ідей у працях вітчизняних та зарубіжних учених. Основні категорії педагогічної етики. Характеристика принципів педагогічної етики.</p>			

<p>ТЕМА 15. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТИЧНИХ НОРМ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ВЧИТЕЛЯ. ПЕДАГОГІЧНІ ТАБУ.</p> <p>Професійні норми як історично встановлені стандарти професійної поведінки та діяльності. Гуманізм як нормативна основа педагогічної професії. Загальні, часткові та рамкові норми, норми-ідеали. Структура рамкових норм: норми заборони, норми-права, норми-обов'язки.</p> <p>Конкретно-історичний характер розвитку норм професійної поведінки вчителя. Зміст основних нормативних вимог до вчителя ЗСО та їх характеристика. Норми професійної етики вчителя у кодексі корпоративної культури освітнього закладу. Педагогічні табу у діяльності вчителя закладу загальної середньої освіти та їх характеристика.</p>	2	2	8
Всього	24	36	120

7. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рейтинговий показник</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th>Оцінка у нашій</th> </tr> <tr> <th>Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A (відмінно)</td> <td>Відмінно</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B (добре)</td> <td rowspan="2">Добре</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D (задовільно)</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2">Незадовільно</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у нашій	Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	90-100	A (відмінно)	Відмінно	82-89	B (добре)	Добре	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Задовільно	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
Рейтинговий показник	Оцінка ECTS			Оцінка у нашій																			
		Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика																					
90-100	A (відмінно)	Відмінно																					
82-89	B (добре)	Добре																					
75-81	C (добре)																						
64-74	D (задовільно)	Задовільно																					
60-63	E (задовільно)																						
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно																					
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																						
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом</p>																						

	<p>ректора №309 від 19.05.202 р.); Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.)</p> <p>Поточний контроль 50 (усне та письмове оцінювання, тести)</p> <p>Екзамен 50 балів</p> <p>Всього 100 балів</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На практичному занятті оцінюються як теоретичні, так і практичні творчі завдання:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p>

	<p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями і практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді). Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: залік</p> <p>Підсумковий контроль здійсню згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>
Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.

Відвідування занять

Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.): <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhennia-pro-osp-7-redaktsia.pdf>
Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vishchoi-osvity.pdf>

Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, EdEra та ін.

8. Ресурсне забезпечення

Основна

1. Алексеєнко А.П., Карпенко К.І., Гончаренко Л.О., Дейнека В.В.. Професійна етика вищої освіти для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи»: навчальний посібник з курсу. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.
2. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 334 с.
4. Довга Т. Імідж сучасного вчителя: навчально-методичний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Кіровоград: ПП «Ексклюзив-Систем», 2015. 146 с.
5. Ораторське мистецтво. Навчальний посібник для студентів вищ.навч.закл.юрид.спец. Видання третє, стереотипне / Н.П.Осипова, Д.Воднік, Г.П.Клімова [та ін.] ; за ред. Н.П.Осипової. Харків : Одиссей, 2007. 144с.
6. Пальшкова І. О. Педагогіка: професійно-педагогічна культура вчителя : навч. посіб. К. : Слово, 2011. 192 с.
7. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос [та ін.]; за ред. І.А.Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
8. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. Київ: Педагогічна думка, 2001. С. 300.
9. Професійна освіта: словник: навч.посіб. / Уклад. С. У. Гончаренко та ін.; За ред. Н. Г. Никало. Київ: Вища освіта, 2000. 380 с.

Додаткова

10. Бабич М., Вітвицька С.С. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу. Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 77-80.
11. Бедевельська В.М. Педагогічна майстерність як вищий рівень професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови. Молодий вчений. 2016. №3. С.350-353.

12. Дембіцька С. Формування педагогічної культури фахівців інженерних спеціальностей. Педагогіка безпеки. 2018. № 1. С. 51 – 56.
13. Кошель А.П. Деякі аспекти професійно-педагогічної культури майбутнього педагога. Український психолого-педагогічний науковий збірник. 2017. № 10. С. 99 – 103.
14. Лавріненко О.А. Педагогічна майстерність як домінуючий складник педагогічної дії. Теорія і практика управління соціальними системами. 2013. №3. С. 102-106.
15. Лащівська Я. Трагування педагогічної культури особистості у наукових дослідженнях. Педагогічний часопис Волині. №2(13). 2019. С. 27 – 31.
16. Моїсеєв С.О. Сучасні тенденції в семантичному просторі конструкту «педагогічна майстерність». Педагогічний альманах. 2017. Вип.35. С.165-172.
17. Мирошник О., Тарасевич Н. Педагогічна майстерність: теорія і практика професійного становлення майбутнього вчителя. Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки. 2012. Вип.9. С. 136-140.
18. Стельмах Н.В. Педагогічна майстерність як фактор розвитку особистості дитини. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Педагогічні науки. 2015. №3. С. 278-283.
19. Смаковський Ю.В. Педагогічна культура вчителя як наукова проблема. Вісник дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. 2016. № 2 (12). С. 290 – 294.

Викладач:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту ім. Б. Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА

